

## MOWA WODZA WIELKICH NIEMIEC

w IX-tą rocznicę objęcia władzy w Niemczech przez narodowy socjalizm

BERLIN (DNB). Piątkową uroczystą manifestację z okazji dziesiątej rocznicy objęcia władzy przez narodowy socjalizm otworzył minister Rzeszy dr. Goebbels, który powiedział, że wspominając między innymi ówczesny dzień, był dla nas sprawą wiary, a mianowicie wiary w Państwa osobę. Dzisiaj znajduje się cały naród niemiecki na czele jego siły zbrojne w walce o obrotę zwycięstwa naszej rewolucji, bezpieczeństwa Rzeszy i przestrzeni życiowej narodu. Co było wówczas sprawą wiary, mianowicie zwycięstwa, stało się dzisiaj sprawą pewności.

BERLIN, 30. I. (Tekst nie urzędowy).

Wódz Niemiec rozpoczął dzisiejsze swoje przemówienie spojrzeniem w przeszłość aby „zająć się podstawą, na naszym bytu, naszym rozwoju i naszym zwycięstwie”. Słyszeliśmy dzisiaj, mówił on dalej, bardzo często słyszeć, że wojna ta jest właściwie drugą wojną światową. Utożsamia się zatem tę walkę z walką pierwszą, którą sami po większej części przeżyliśmy jako żołnierze, a jest to ostatecznie nie tylko w tym znaczeniu, że również i ta walka rzeczywiście prawie cały świat ogarnia, lecz jest to w większym jeszcze stopniu słuszne, jeśli się zważy, że chodzi tu o te same cele, że te same siły, które spowodowały pierwszą wojnę światową, są odpowiedzialne za wojnę obecną, i że te siły i moce dążą do tych samych celów, które w największych podstawach stanowią wówczas zamierzenia ich walki. Nie są to tylko te same przyczyny, lecz są to przede wszystkim te same osoby. Może przy tym z dumą oświadczyć, że wyjątek z tego stanowi właśnie te państwa, które dzisiaj jako sprzymierzeńcy spojone zostały w jedno przez Rzeszę Niemiecką, przez Włochy i Japonię. Nikt nie może bowiem zaprzeczyć, że Churchill już przed 1914 rokiem był jednym z najpospolitszych podległości wojennych ówczesnych czasów, że Roosevelt był wówczas naszym wielkim przeciwnikiem, że dzisiejsi kapitalistyczni mężowie także wówczas rzucali już walki swój wpływ na szalę za wojnę, natomiast odwrotnie nikt nie może zaprzeczyć temu, żeśmy zupełnie byli niewinni wybuchu ówczesnej wojny. Wszyscy byliśmy tylko całkiem małymi żołnierzami. Są to te same siły popędowe, które zawiły w wybuchu pierwszej wojny światowej i są obecnie również odpowiedzialne za drugą wojnę światową. Ówczesne Niemcy były monarchią, a więc żadną socjalistyczną dyktaturą. Były demokratyczne, a więc nie były państwem narodo- socjalistycznym. Były parlamentarne, a więc nie były tym, czym są dzisiejsze Niemcy. Muszą istnieć zatem podstawy, które nie mają swego źródła w ustroju państwowym, podstawy, które wówczas i dzisiaj doprowadziły do ataku tych sił, chociaż w obydwóch wypadkach podają one, że przyczyną jest ustrój państwowy. Inne są podstawy, które już wówczas powiodły te siły do wojny z Rzeszą Niemiecką. Wówczas Anglia była głównym motorem, pchającym do wojny, ta Anglia, która w przeciągu 300 lat jedynie przemocą i jedynie wskutek krwawych wojen ujarzmiła około jedną czwartą powierzchni całej ziemi. Celem zabicia siebie tej zdobyczy światła, tego ujarznienia narodów starła się Anglia utrzymać w Europie tak

zwaną równowagę sił, to znaczy dążyć do tego, by żadne państwo europejskie ponad pewną miarę nie mogło się wzmocnić a przez to by nie mogło objąć kierującej roli w Europie. To czego pragnęli Anglicy, była to rozdwójona, rozbita na części Europa. Dla osiągnięcia tego celu prowadziła też Anglia w Europie jedną wojnę za drugą.

Wódz Niemiec zobrazował, jak Anglia dla utrzymania swego stanowiska jako państwa przodującego po kolei pokonała Hiszpanię, Holandię i z pomocą całej Europy również Francję. Mówił on dalej: Następnie pomyśleli też Anglicy, że i w Niemczech trzeba dopatrywać się czynnika, który może zdoła zjednoczyć Europę. Teraz zaczęła się wojna przeciwko Niemcom, nie z miłości do narodów, lecz z najbardziej własnych i najbardziej trzeźwych interesów. Poza tym znalazło się owo wieczne żydostwo, które podczas każdego sporu między narodami umie robić interesy i zarabiał. Dlatego było ono zawsze motorem do wytwarzania niepokojów wśród narodów. Mówiono dalej, że militarizm jest tym, co u nas zniszczyliśmy i uciśka naród niemiecki, w końcu powiedziano: Trzeba w ogóle skończyć z wojną, zatem wojna wojnę. Byłoby rzeczą cudowną, gdyby Anglia z odrazy do wojny wyprowadziła świat w ten sposób, żeby się zrzekła rezultatów swych wojen i oddała je do dyspozycji świata. Pod „wojną przeciwko wojnie” rozumiano jednak w Anglii coś innego, mianowicie wojnę przeciwko Europie, przeciwko możliwości naprawienia jeszcze raz bezprawia w tej części świata. A więc dwa cele: władza dla tego, kto władzę posiada i przez z władzą od tego, kto jej nie posiada.

Jest to mniej więcej tak, jak nie którzy ludzie mówią w życiu wewnętrznym - politycznym: Nie chcemy żadnej zmiany w ustroju państwowym: kto jest bogaty, niech zostanie bogaty, kto jest biedny, musi zostać biedny, tak jak istnieje obecnie, tak p winno pozostać i człowiek nie może się buntować przeciwko temu, ponieważ taki stan rzeczy istnieje.

W każdym stanie rzeczy i w każdej epoce dziejów świata widzi się rezultat nie przerywającego się procesu życia i jest rzeczą niemożliwą w pewnym określonym momencie powiedzieć: obecnie ustaje ten proces rozwoju. Co więcej leży w naturze rozwoju wszystkich rzeczy, że każda sterylizacja tego procesu życia musi prowadzić do obumarcia. Tak więc hasło „wojna przeciwko

wojnie” stało się hasłem zupełnie chybionym. Fakty dowiodły, że w chwili, gdy wojna się skończyła, nie można było żadną miarą usunąć warunków do nowych wojen, ani nawet narządzi do prowadzenia nowych wojen. Byłoby to cudowny gest, gdyby po rozbrojeniu Niemiec rozbroili się również Anglia, Ameryka i Francja. Ale wojny toczyły się dalej. Tylko dla jednego pokonanego, dla narodu niemieckiego zdawało się niemożliwością raz jeszcze zmienić swój byt na tym świecie na swoją korzyść. Walczono wówczas tymi samymi metodami co i dzisiaj. Najpierw prowadzono walkę pod postacią zbijania koalicji. Churchill przez lata całe pozwalał swoim poprzednikom składać obietnice gwarancji. Dzisiaj sam on przyznaje się, że Anglii wcale nie mogli walczyć w odosobnieniu. Lecz dali oni gwarancje państwom bałtyckim, zagwarantowali państwu bałkańskie. Każdemu państwu oświadczyli oni, że Wielka Brytania wystąpi z całą swoją potęgą w jego obronie. Pozostają także te same metody: Obietnice wobec wszystkich tych małych wierzających, albo łatwowiernych lub głupców, którzy dali się na to złapać, pozatym próba bronięcia własnych interesów możliwie dużą ilością krwi innych.

Trzeba wciąż pamiętać, że brytyjskie państwo światowe w przeciągu 400 lat musiało w rozlicznych wojnach wylać zaledwie 10 proc. tej ilości krwi, którą potrzebowały Niemcy jedynie dla obrony swojej własnej egzystencji. Z drugą metodą brytyjską wiąże się metoda rozczepiania. W tym miejscu zobrazował Wódz Niemiec, jak to w tym samym czasie, w którym Niemcy wstrząsane ciężkimi walkami religij-

nymi wewnątrz kraju, które to walki kosztowały naród niemiecki bardzo wiele krwi, Anglia miała możliwość podniesienia się do roli potęgi światowej. Muszę wciąż zwracać na to uwagę, powiedział On, ponieważ sprawy nie przedstawiają się tak, że my Niemcy jesteśmy jakoby dorobkiewiczami.

Po omówieniu wojny światowej i późniejszego dojścia do władzy NSDAP przedstawia Wódz Niemiec sytuację po roku 1933. Wskazał on dokładnie na dziedzictwo, które znalazł. Wszystko zrujnowane, gospodarka zniszczona, wiele milionów ludzi bez zarobku, ilość bezrobotnych wzrosła z tygodnia na tydzień, 7 milionów robotników pracujących dorywczo, niesłychany deficyt w finansach państwowych i krajowych, gminy zadłużone, włościastów zniszczonych. Wówczas odważyłem się na to, powiedział Wódz Niemiec, i myśmy to wygrali. Po przedstawieniu obrzyniego dzieła odbudowy wnętrza kraju, ciągnął dalej Wódz Niemiec, zaczęła się w 1935 r. już swoboda przejawiać na zewnątrz.

Gdy wojna się rozpoczęła miałem już program pracy kulturalnej, gospodarczej i społecznej rozpoczęty lub też nawet częściowo ukończony. Gdyby się wojna ta nie rozpoczęła wówczas mówiono by o naszych czasach, o nas wszystkich i również o mnie jako o twórcach dzieł pokoju. O ile by więc ta wojna nie była przyszła, toby o Churchillu mówili. Tak jednak będzie się o nim mówić jako o niszczycielu jednego imperium, które on sam doprowadził do zagłady.

Wódz Niemiec określił Churchilla jako „niezdolnego” do stworzenia czegośkolwiek, dokonania czegoś,

do wykonania jakiegokolwiek czynności twórczej, zdolnego jedynie do „niszczenia”. Jego poplecznika z Białego Domu, o którym zresztą wcale nie chciał mówić, nazwał Wódz Niemiec nieszczęsnym obłąkańcem. Im więcej pracowaliśmy, zaznaczył Wódz Niemiec dalej, im więcej doprowadzaliśmy wszystko do porządku, tym bardziej rosła ich nienawiść. Gdyż wówczas dochodziła jeszcze ograniczona nienawiść warstw społecznych, które za granicą przypuszczają, że uspołeczniony naród niemiecki w niektórych wypadkach zechce narzucić innym swoje idee. Nie żądam wprowadzenia myśli narodowo-socjalistycznych za granicę. Nie jestem tu bowiem po to by dbać o szczęście innych narodów, czuję się jedynie odpowiedzialnym za swój własny naród. W związku z tym określił Wódz Niemiec ogłoszony przez Roosevelta program światowy, który ma podobno przynieść ludzkości wolność i prawo do pracy jako mrzonkę. To bowiem co on zapowiada, to są rzeczy zapożyczone przez niego z narodowo-socjalistycznego programu. By zwabić, zniechęcić swoje narody, powiedział Wódz Niemiec, muszą te blieny kapitalistyczne, ci parłache sięgać do naszego programu partyjnego i stamtąd wylądować poszczególne zdania. Przy tym robią wszystko w sposób niedoskonały.

Jeszcze raz omówił Wódz Niemiec program polityki zagranicznej, jaki starał się po objęciu władzy wprowadzić w życie: zamiar zawarcia bliskich stosunków z trzema państwami Anglią, Włochami i Japonią. Każda próba dojścia z Anglią do porozumienia, zapewnił on, była całkowicie bezcelowa. Widzieli oni w Niemczech, ciągnął On dalej, wroga. Że nie Niemcy ostatecznie zagrażali ich imperium, lecz że to imperium w ogóle mogło się tylko wówczas utrzymać, o ile Anglia będzie w związku z Europą, nie było im wiadomym. Walczyli oni przeciwko Europie przy każdej sposobności, a przyczyniał się do tego przede wszystkim człowiek, którego już kilkakrotnie wymieniałem — Churchill. Wszelkie próby dotarcia do tego człowieka, rozbiły się o jego zacietę uporczywość: ja chcę wojny. Koło niego znajdowała się pewna klika; gdy się tłumna tych ludzi wymienia — same zera. Gdy się tam trafi taki człowiek jak Wavell, zostaje on natychmiast wyrzucony. O żydach nie chcę tutaj mówić. Są oni tak i tak naszymi dawnymi przeciwnikami.

I jest to dla nas rzeczą zupełnie jasną, że wojna może się tylko tam skończyć, że albo narody germańskie zostaną wyteplone lub też żydostwo zniknie z Europy. O wrześniu mówiłem już o tym w Reichstagu, — a wystrzegam się przedwczesnych przepowiedni — że wojna ta nie zakończy się w ten sposób, jak to sobie żydzi wyobrażają. Narody aryjskie nie zostaną wyteplone w Europie, lecz wojna ta będzie zagładą żydostwa. Po raz pierwszy nie będą się krwawili i nio narody, lecz po raz pierwszy będzie zastrosowane stare żydowskie prawo: — oko za oko, ząb za ząb. I im dalej się ta wojna rozszerzy, tym więcej, niech to sobie żydostwo zapamięta, rozszerzy się antysemityzm. Nadejdzie godzina, że najgorszy wróg świata wszystkich czasów, przynajmniej może choć na jedno tysiąclecie, swoją rolę już przegra.

Byłem o tyle szczęśliwym, ciągnął Wódz Niemiec dalej, że zawarłem w tym celu z innym państwem związek, do którego zmierzaliśmy. Nie jest to żadnym cudem. Byłoby prawie cudem gdyby się stało inaczej. Gdyż nie jest to rzeczą przypadkową, gdy jeden naród w przeciagu prawie stu lat przeżywa prawie te same koleje losu co drugi. Zaczęło się to już w 1935 r. że Anglia zwróciła się bez żadnego powodu przeciwko Włochom. Włochy nie Anglii nie zabrali. Anglia działała jedynie z tego powodu, że nie chciała by Włochy otrzymały swobodę do życia. Niemcy i Włochy z tych samych przyczyn stoją dzisiaj przed tym samym wrogiem. Zmuszone są do prowadzenia razem tej samej walki, na śmierć i życie ze sobą związane. W ciągu ostatnich tygodni, podczas niewielu wolnych godzin, które miałem, czytałem bardzo dużo również i o rewolucji faszystowskiej. Było to tak jakbym miał przed sobą historię mojej własnej partii. A obecnie walczymy na tych samych polach walki, Niemcy w Afryce, Włochy na froncie wschodnim. Walczymy wspólnie i nie należy się mylić: — walka ta będzie doprowadzona do zwycięskiego końca. A obecnie przyłączyło się do nas trzecie państwo, z którym od tylu lat chciałem mieć dobre stosunki: — Japonia. W ten sposób trzy wielkie nie nie posiadające narody połączyły się ze sobą. I zobaczmy dopiero, kto będzie w tej walce silniejszy, ci co nie nie mają do stracenia i wszystko do zyskania, czy też tamci co mają wszystko do stracenia i nie do zyskania. Gdyż co chce zyskać Anglia, co zyskać chce Ameryka? Mają one tak dużo, że nie wiedzą same co począć z tym co mają. Nie mają one takich trosk jak my. Nie mogą one znaleźć rozsądnego rozwiązania swoich problemów. I gdy brytyjski książę arcybiskup modlił się do Boga, by przysłał jako króla bolszewizm na Niemcy i Europę to mogło tylko powiedzieć: — do Niemiec on się nie dostanie. Lecz czy nie dojdzie do Anglii, to jest inna kwestia.

Wódz Niemiec ciągnął dalej: Jestem szczęśliwy, że do naszych żołnierzy przyłączyło się tylu sprzymierzeńców. Na południu Włochy, całkiem na północy Finlandia, a między nimi inne narodowości, które swych synów również na Wschód wysłały. Węgry, Słowacy, Kroaty, Hiszpanie, Belgowie zapalającymi i krzyczącymi.

## Anglicy skonsternowani sukcesami Rommel'a

SZTOKHOLM (DNB). Londyński korespondent gazety „Dagens Nyheter” donosi, że sytuacja w Afryce północnej niepokoi w tej chwili opinię publiczną w Londynie bardziej niż położenie na Dalekim Wschodzie. Pochodzi to — tłumaczy korespondent — może i stąd, że Anglicy przyzwyczaili się do porażek na Oceanie Spokojnym, podczas gdy generał Rommel przez stałe unicestwianie jednego planu brytyjskiego za drugim działa widocznie na nerwy opinii angielskiej. To doświadczenie skutki sytuacji w Afryce można jeszcze i tym tłumaczyć,

że całkowita kontrola, floty brytyjskiej nad środkową częścią Morza Śródziemnego, uważana przez społeczeństwo angielskie pod wpływem prasy brytyjskiej za fakt, okazała się nagle bardzo problematyczną. Z tego trzeba wyciągnąć wniosek, że generał Rommel może otrzymywać dalsze posiłki.

W każdym wypadku, zdaniem szwedzkiego korespondenta, fakt, że pierwotny plan brytyjski szybkiego zakończenia wojny w Północnej Afryce został zniweczony, oznaczać może dla brytyjskiego społeczeństwa.

W północnej Cyrenai, ce eskadry niemieckich samolotów bojowych i nurkujących rozprężyły zgromadzenia brytyjskich samolotów. Niemieckie lotnictwo kontynuuje swoje skuteczne ataki na bazy morskie i lotnicze wyspy Malta dniami i nocą. Stocznia państwowa w La Valetta została obrzucona bombami zapalającymi i krzyczącymi.

## Odparto kilka nieprzyjacielskich dywizji i oddziałów pancernych z ciężkimi stratami dla przeciwnika

Skuteczne ataki lotnictwa na obiekty kolejowe w północnej Irlandii. — Dalsze sukcesy w północnej Cyrenai.

Z Kwatery Głównej Fuchzera, 31 stycznia.

Naczelne Dowództwo Sił Zbrojnych podaje:

W wielu miejscach frontu wschodniego zadały niemieckie, włoskie, rumuńskie i słowackie wojska podczas odparcia niemieckich nieprzyjacielskich ataków oraz podczas własnych ataków i działalności oddziałów szturmowych nieprzyjacieli

ponowne ciężkie straty. Zniszczono przy tym 19 czołgów oraz liczne stanowiska bojowe nieprzyjaciela.

W rejonie na północny wschód od Kurska piechota niemiecka oraz oddziały czołgów pod dowództwem generała majora Breitha w czasie kontrataku po wielodniowych walkach odniosły pełny sukces. Pewna grupa wojsk nieprzyjacielskich, składająca się z kilku dywizji i oddziałów czołgów, przedarła się przez

linie niemieckie, lecz została pobita i odrzucona dalej na wschód, ponosząc ciężkie straty.

Na obszarze morskim wokół Aggii samoloty podczas zbrojnego wywiadu zaatakowały pewne obiekty wojenne na wschodnim wybrzeżu wyspy i ostrzelały obiekty kolejowe w północnej Irlandii za pomocą broni pokładowej.

W Afryce Północnej działalność



# MOWA WODZA WIELKICH NIEMIEC

(Dokończenie ze str. 1)

Właściwie nawet Francuzi biorą udział w tej walce, jak również liczni ochotnicy państw germańskich na Północy i na Zachodzie (przy wspomnianiu o każdym sojuszniku przewidywano mu oklaski). Już dzisiaj trwa wojna Europy. A w końcu na Wschodzie jako nowy sprzymierzeniec, który stał już pewnemu panu jego śmiechne frazesy: — Japonia. O samej wojnie chcę mało mówić. Tu mówi już historia. W roku 1939 pokonanie Polski, w 1940 Norwegii, Francji i Anglii, Holandii i Belgii, w roku 1941 najpierw Bałkanów a następnie państwa, co do którego sam minister Cripps dopiero przed kilku dniami w swojej gadatliwości zapewnił nas, że ono już od lat przygotowywało się do wojny z Niemcami. Wiedziałem o tym w tym momencie, w którym jaśnym dla mnie się stało, że uprawia się tu fałszywą grę, gdy dowiedziałem się, że Churchill w czasie swoich tajnych posiedzeń wskazał na nowego sprzymierzeńca, w godzinie, w której tu w Berlinie posłegnął się Molotow pod auspicjami niespełnionych jego żądań, na które nie mogłem się zgodzić. I w tym również wypadku wdzięczny jestem losowi, że postawił mnie na czele

Rzeczy i że dało mi pierwsze 14 dni albo trzy tygodnie czasu wcześniej do wykonania pierwszego uderzenia. Przeżyliśmy to również w Azji Wschodniej. Mówimy tylko powinszować Japonii, że zamiast jeszcze dłużej targować się z zakłamanymi osobnikami, od razu uderzyła. A teraz od 22 czerwca toczą nas żołnierze na wschodzie, który wszedł kiedyś do historii jako pieśń bohaterska naszego narodu.

Na morzu nasze siły morskie, nasze łodzie podwodne zwyciężyły, co Roosevelt uplanował. Zamierzał on dzięki coraz to nowym deklaracjom o amerykańskich suwerennych terenach do stopniowego wyparcia niemieckiej broni łodzi podwodnych z oceanu i ściśnięcia jej na małym obszarze, który mógłby być obroniony przez brytyjskie siły morskie. I to było także powodem, że cyfra zatopionego tonażu malała, a nie owa niedostateczna jakoś lub zmniejszająca się liczba łodzi podwodnych. Przeciwnie, ona ogromnie wzrosła.

Wy zrozumiecie, mówił Wódz Niemiec, wskazując na tę deklarację Roosevelta, że zawsze musiałem siebie przewidywać, gdy chodziło o zważenie, czy temu kłamstwu i obłudzie należy poświęcić kres

lub czy też dla spokoju pozwolić narzucić sobie nowe ograniczenie.

Postąpienie Japonii wybrało nas z kłopotu. Teraz będą oni potrzebowali konwojów na wszystkich oceanach świata i teraz oni soba, jak nasze łodzie podwodne pracują. Jakiśkolwiek oni mieliby też plany, my jesteśmy na wszystkie przygotowani, od północy aż do południa, od wybrzeża Atlantyku aż na Wschód. Stoimy zwarci. A gdzie my stoimy, żadną pędzi ziemi nie zostaje oddana bez walki. A gdy oddajemy pędzi ziemi, to natychmiast znowu przemy naprzód. Jesteśmy szczęśliwi, że od wczoraj wiemy, iż generał-pułkownik Rommel ze swoimi walecznymi niemieckimi i włoskimi oddziałami pancernymi w momencie, gdy oni wierzyli, że go pobili, natychmiast odwraca się i ich znowu odrzuca z powrotem. Oni tak długo będą to zaznawali, aż ta wojna zakończy się naszym zwycięstwem.

Do tego dochodzi nasze lotnictwo. Sława jego jest nieprzemijająca. To, czego ono dokonało, jest bohaterstwem, którego w ogóle nie można uczcić odznaczeniami. A za naszymi poszczególnymi rodzajami broni — z pośród których Wódz Niemiec znowu specjalnie wyznosił

plechotę — stoł ołbrzymia organizacja transportów. Wszyscy oni przykładają się i wykonują po mistrzowsku nawet najtrudniejsze zadania. Jest bowiem rzeczą zrozumiałą, że przejście od wojny, w której się szło naprzód, do obrony na Wschodzie, nie było łatwe. Obrony nie narzucił nam Rosjanin. Mówiąc o uciążliwościach, jakimś są mrozy, dochodzące do 45 stopni poniżej zera, dla walczących wojsk Niemiec i sojuszników na Wschodzie, oświadczył Wódz Niemiec: W tym momencie, gdy to trudne przedstawienie było konieczne, uważałem za swój obowiązek wziąć za to odpowiedzialność na swoje barki.

Chciałem jeszcze więcej przybliżyć się do swoich żołnierzy, a dzisiaj mogę ich zapewnić: Wiem, czego oni dokonują, lecz wiem także, że najcięższe rzeczy są poza nami. Zima była wielką nadzieją wschodniego przeciwnika. Nie spełnił ona tej nadziei. W ciągu czterech miesięcy dotarliśmy prawie do Moskwy i Leningradu. Cztery miesiące zimy teraz minęły. Przeciwnik na niektórych miejscach posunął się kilka kilometrów naprzód i złożył tu hekatombę z krwi i istnień ludzkich. Ale to jest obojętne. Lecz już za kilka tygodni na południu

zima się skończy, a wiosna podążyła wówczas dalej na północ. Nadejdzie godzina, kiedy ziemia znów zrobi się twarda i ścisła i kiedy my przeciwnika pobijemy. Albowiem to mogę powiedzieć: Żołnierz na froncie ma przeświadczenie o swojej ogromnej wyższości nad Rosjaninem. Byłoby obrazą, żeby tamtego z tym porównywać.

Decydującym przy tym jest to, że przedstawienie się z momentu ofensywy do obrony udało się i wolno mi powiedzieć: To się powiedziało. Front ten stoł. A za tym frontem stoi dzisiaj jego godna nie-niecka Ojczyzna. W przeświadczeniu, że to, co było przygotowane, do obrony przed mrozem w żadnym wypadku nie mogło wystarczyć, wystosowałem ostatnio apel do narodu niemieckiego. Apel ten był głosowaniem. Jeżeli inni mówią o demokracji — tutaj jest prawdziwa demokracja. Okazała się ona w tych dniach, kiedy cały naród dobrowolnie dawał. W tym dniu 30 stycznia mogę jedno zapewnić: jak ten rok się skończy, nie wiem. Czy wojna się w tym czasie skończy, nie wiem. Lecz jedno wiem: — gdziekolwiek przeciwnik się ukaże, będziemy w tym roku znowu błęko tak samo jak dotąd. Będzie to znowu rok wielkich zwycięstw.

Nie wolno nam ani na chwilę robić porównania np. z okresem fryderycjańskim. Fryderyk Wielki musiał walczyć wobec przemocy, która była wprost przytłaczająca. My mamy najsilniejszą armię świata

i najmocniejsze lotnictwo. Mamy przed sobą przeciwnika, który być może przeważa liczebnie. Lecz na wiosnę dorównamy mu liczebnie. Pod względem uzbrojenia znowu go pobijemy. Wówczas znowu przyjdzie nasz czas. Lecz przede wszystkim: — my mamy dzisiaj sojuszników. Nie jest to także okres wojny światowej. Co Japonia sama osiąga na Wschodzie, nie da się w ogóle ocenić. Nam nie pozostaje żadna inna droga, jak tylko droga walki i droga sukcesów. Czy ona będzie trudna czy łatwa... nigdy nie będzie trudniejszą od walk naszych przodków. Modlitwa tego szatańskiego kapłana, który życzy, żeby bolszewizm ukarał Europę, nie spełni się, lecz spełni się modlitwa: Panie Boże dodaj nam sił, abymy utrzymali wolność swojego narodu, swoich dzieci i wnuków, i nie tylko naszego niemieckiego narodu, lecz również i innych narodów Europy. Jest to bowiem wojna za całą Europę, a zatem rzeczywiście za całą ludzkość.

W niezrównanych słowach uczcił Wódz Niemiec bohaterstwo niemieckiego żołnierza. W pokorze serca dziesiątki tysięcy śledzą jego słowa, w których daje wyraz swojej silnej ufności oraz swojej niewzruszonej pewności zwycięstwa. Gdy Wódz Niemiec swoje prawie dwugodzinne wywody kończy apelem do ofensywy, by swoją niezmordowaną pracą nadal pomagała frontowi, dochodzi do ołbrzymiej manifestacji jedynomyślności.

## Trzy tysiące eksponatów...

Wystawa „Czerwonego Terroru“ w Kownie

Mróz. Z koni bucha para. Trudno jest odróżnić ich masę. Wszystkie pokryte jest szronem. Z nosów i wąsów ludzkich zwieszają się brzydkie sople. Termometr „u nas“ wskazuje tylko 20 i niżej stopni C. poniżej zera. Na szlakach podmoskiewnych wskazuje zapewne o wiele więcej. Trudno jest sobie wyobrazić jak tam jest w okopach, jak tam jest w walce z bolszewikami. Pięć, dziesięć czy stokrotnie gorzej. W otwartym polu wiatr hula...

Zgarbieni dorożkarze kowieńscy drzemają na swych kozłach. Od czasu do czasu któryś z nich obija swe ręce szerokim, dorożkarskim gestem. Należy przypuszczać, że we wnęce strzeleckiej rzecz ta nie idzie tak łatwo. Od wschodu wieje straszliwy wiatr, od którego kostnieją członki.

Bronimy się przeciwko temu. Palimy w piecach. Jesteśmy szczęśliwi, że nie marznemy w polu, tam gdzie przebiega nie tylko faktyczna, ale i symboliczna granica pomiędzy Europą a tym, co się zowie bolszewizmem. Najgorszym wynalazkiem ludzkim, na jaki ludzkość ta się zdobyć mogła.

Być może gdyby nie czasy tak nawskroś przeciągnięte polityką, istnieć by mogła różnica zdań, czy tak zwane muzeum dla szerokiej publiczności są to po tylko by pouczyć, czy też aby bawić i wzbudzać sensację zarazem. W zoo ogląda się słonia. W Luwrze Monę Lizę i jej odwieczny uśmiech kobiecy. Czy wypada w ogóle mianem „muzeum“ albo „wystawy“ mianować to co ocieka krwią? Ze krwią ludzką, to już mniejsza, tyle się jej przecież przelewa na wszystkich frontach. Ale w Kownie, w gmachu muzeum kultury otwarto właśnie „wystawę czerwonego terroru bolszewickiego“. Oglądając ją, trzeba zdać sobie sprawę, że nie patrzy się ani na zwierzę zamorskie, ani na dzieło sztuki zmarłego mistrza, tylko, że patrzy się właśnie oko w oko we własną niedolę i w tym oku widzi się własną łzę. Ktoż bowiem jak nie my

przeżyliśmy straszny okres tego terroru, tego panującego dzień po dniu szablonu codziennego zakłamania, strachu, ucieczki, prześladowań, zstępienia, badań NKWD...

Bolszewicy w „nacionalizowanych“ świątyniach chrześcijańskich urządzają muzea bezbożnicze. Być może muzeum w Kownie należałoby nazwać nie wystawą, ale właśnie — świątynią. Świątynią nie wodą święconą, ale ludzkimi łzami. Tu trzeba stąpać cicho, i mimowoli zastanawiać usta, kaszląc i rozmawiając szeptem. A czyż nie może się zdarzyć, że matka klęka przed szałotą, w której wystawiony być może wyrok śmierci na jej syna, wydany tak niedawno w imieniu państwa „mas pracujących“? Owszem, zdarzyć się może.

Możecie sobie wyobrazić 3 tysiące eksponatów, trzy tysiące takich drobiazgów, które dla zdrowych, żywych ludzi stanowiły o ich największym nieszczęściu w życiu!

Widzimy wykresy, fotografie, obrazy, eksponaty, które nam powtarzają rzeczy znane, ale unaocniają jednocześnie to wszystko, cośmy przeżyli. — Czterdzieści tysięcy wywiezionych! Pamiętamy o tym, że z jednego Wilna wywieziono według danych urzędowych około pięciu tysięcy Polaków... Widzimy wyroki śmierci i protokoły przesłuchań. Patrzymy jak wywożeni listy „załadowań“ tych co zostano do Kazachstanu. O czym pisały listy prywatne z ostatnich. Te listy czytaliśmy jeszcze „na święto“, jako normalne listy, zafrankowane, ostatecznie, kładące pod nożem krawędzi rozpaczy i brakiem nadziei. W tych czasach możliwym było zaciskać pięści i milczeć.

### Wystawa „Czerwony terror“ odwiedzi Wilno

KOWNO. (DNB). Wystawę „czerwony terror“ odwiedzi w dniu otwarcia 8000 osób. W następnych dniach było przeciętnie 2500 do 3000 osób, okazujących swe zainteresowanie eksponatami wystawy. Biuro

Na wystawie tej oglądamy jak rujnowało się życie gospodarcze kraju, w jaki sposób najlepsze elementy usuwane zostały z powierzchni gleby. A później te najstraszniejsze dni cztery. Dni w od chwili wojny sowiecko-niemieckiej, gdy regime sowiecki usiłował jeszcze „nadrobić“ co nie zdążył spalić we krwi i okrucieństwie. Prędko, prędko spieszył się, spieszył się za bieli. Stąd też pochodzą te masowe morderstwa w Telszach, Poniewieżu i największe z nich w Prowieniszkach, gdzie na miejscu wystrzelano 400 osób, zupełnie i zgoła niewinnych, a nawet wartę. Sowiecką wartę, sowieckiej milicji Litewskiej Republiki Rad, wierną jej gwardię, której stonunek do ludności tak dobrze pamiętny jest każdemu obywatelowi... Bo w Sowietach nie liczy się z niczym, a najmniej z człowiekiem.

Wiemy wszyscy jak wgląda ten człowiek po śmierci. Ciało ludzkie zdane już tylko do gnicia. Ale fotografie trupów ludzkich, masowo masykrowanych przez urząd NKGB (Narodnyj Komissariat Gosudarstwennoj Bezopasnosti) przecież budzą grozę.

A mimo wszystko wystawa kowieńska czerwonego terroru obliczona jest głównie na osobę zewnętrzną, na tych, którzy zwykli są patrzeć w obraz regime'u sowieckiego z pewnej perspektywy. Nam, którzyśmy byli przy tym regime ten bezpośrednio dziś, gdy oglądamy narzędzie do wydobywania oczu, gdy patrzmy jak wglądają tusze, które omywały krew męczonych ofiar, gdy przekraczamy drzwi potrójnie obitego gabinetu badań, nam brakuje w tych izolowanych ścianach głównej istoty.

studów zamierza z początkiem marca pokazać wystawę w Wilnie, a następnie uprzęścić ją również ludności litewskiej w innych miastach w formie wystawy wędrowniej.

Widzimy te rzeczy jakby pozbawione treści, tylko z ich strony formalnej. Albowiem istotą i treścią najstraszniejszą regime'u sowieckiego był: terror psychiczny. Kiedyś nazywano się „czeka“ (Czeczajajna Komisja), później GPU (Główny Komisja Polityczeskije Uprawlenije), później już tylko niewinnie napozór (Narodnyj Komissariat Wnurtrennych Dieł) i ostatnio NKGB (Narodnyj Komissariat Gosudarstwennoj Bezopasnosti). Wszystkie te instytucje wydają się napozór niezmiennie i te same, a przecież przeszły ewolucje i pomiędzy z gruba krwawą „czeka“ z r. 1918, a wyrafinowaną machiną NKGB z r. 1941 jest szalona różnica. Różnica „na lepsze“, na wyspecjalizowanie, na psychologowanie natury ludzkiej. Różnica niewątpliwie na gorsze, na zniknięcie nienie, na spodlenie tego, co w człowieku spodił się da i udaie się tak często.

Ten straszny system przemawia do nas z narzędzi tortur i suchych fotografii, ale istotą jego, to ci panowie, przepraszam — „towarzysze“ ludu pracującego, w specyficznych maskach, w ich uśmiechach, w ich trikach, sposobie przymrużania oka, w modułacji głosu.

Ach te badania... Ach te zeznania, składane po czterdziestu godzin bez przerwy, wyczerpania, jedzenia, picia... Te zeznania, w ciągu których niespodziewane zaprownowanie papierosa, albo półścisła do kłozetu, stanowiło epokę w życiu jednostki, tak strasznie sponiewieranej w Bolszewii! — Gdyby nie można w całości uwierzyć i oddać w suchych eksponatach muzealnych, może ci, którzy nie znają Bolszewii z życia, rozumieliby lepiej tych, co w niej tkwili przez rok, jak my, w Litewskiej Republice Rad, albo tych, co przeżyli w sowieckich republikach lat dwadzieścia z „hakiem“!

Dlatego pełnego obrazu „czerwonego terroru“ wystawa kowieńska nie da nigdy. Jest załedwie jej cząstka, pomysł i straszna. S. R.

## Roosevelt rozprasza swe wojska po całym świecie

„Sześć, osiem albo dziesięć takich ładowań“ jak w Północnej Irlandii

GENEWA (DNB). Zapytany o cel wyładowania wojsk amerykańskich w Północnej Irlandii, prezydent Roosevelt wyjaśnił na konferencji prasowej, że sześć, osiem albo dziesięć takich ładowań zostało podjętych w najrozmaitszych okolicach świata, odmówił jednak podania bliższych szczegółów co do czasu i miejsca tych ładowań. Na pytanie, czy nazwy zajętych przez wojska Stanów Zjednoczonych baz zagranicznych nie są powszechnie znane, odpowiedział on, że z pewnością nie można od niego spodziewać się wskazania, gdzie znajdują się wojska amerykańskie.

W Angielskiej Izbie Gmin zapytał Zittl Churchilla, czy on ze względu na to, że Wielka Brytania i Stany Zjednoczone koniecznie potrzebują do dalszego prowadzenia wojny portów i baz powietrznych w Irlandii, zwrócił się do Roosevelta, by ten pertraktował z de Vlerą co do możliwości wykorzystania albo wydzierżawienia tych portów i baz na czas trwania wojny. Lord kanclerz Attlee odpowiedział na to: „Premier nie życzy sobie obecnie w tej sprawie dawać żadnych wyjaśnień“.

Jak donoszą z Nowego Jorku gazeta,

wysłane do Północnej Irlandii wojska amerykańskie nie składają się z wyszkolonych żołnierzy lecz z umundurowanych rekrutów, którzy tymczasem nie przedstawiają żadnej siły bojowej.

W związku z wyładowaniem wojsk amerykańskich w Północnej Irlandii, co dało powód agencji Reutersa do opowiadania o „100.000 żołnierzy z całą przynależnością, artylerią itd.“ pisze „Berliner Lokal-Anzeiger“, „Według obliczeń angielskich, pochodzących z okresu wysłania brytyjskich wojsk ekspedycyjnych do Francji, dla 200.000 żołnierzy potrzeba co najmniej 1,5 miliona ton tonażu a odnosi się to tylko do transportów na krótkich przestrzeniach morskich. Brytyjska admiralita była by zadowolona gdyby mogła gdziekolwiek zwolnić 100.000 ton tonażu dla swoich najbardziej palących potrzeb, np. dla wzmocnienia angielskich wojsk w Azji Wschodniej i na Pacyfiku, nie będąc przy tym zmuszoną do zbytniego zaniedbania innych swoich obowiązków. A teraz misłoby Anglia oddać Amerykanom do dyspozycji 750.000 ton? Ostrożnie z flembami panie Churchill!“ — kończy

## Ofiarowano 273.446 sztuk rzeczy zimowych

Wyniki zbiórki w Komisariacie Generalnym Litwy

Podczas zbiórki rzeczy zimowych dla żołnierzy z frontu wschodniego, która była przeprowadzona również i w Kraju Wschodnim, ludność Komisariatu Generalnego Litwy składała hojne ofiary. Według posiadanych obecnie ostatecznych danych w całym okręgu zebrano 273.446 sztuk ciepłej odzieży zimowej oraz innych rzeczy. Oprócz tego zaofiarowano gotówkę 1690 88 marek.

W szczególności dzielą się te wyniki następująco:  
Komisariat Okręgowy Kowno — miasto 24914 szt.,  
Komisariat Okręgowy Kowno —

wieś 41.612 szt.,  
Komisariat Okręgowy Wilno — miasto 63835 szt.,  
Komisariat Okręgowy Wilno — wieś 34.806 szt.,  
Komisariat Okręgowy Szawle — 61588 szt. i 1646,68 marek k.,  
Komisariat Okręgowy Poniewa — 47691 szt. i 44,20 marek.  
Szerokie warstwy ludności uczyniły w ten sposób rzeczywistą ofiarę dla niemieckich żołnierzy na froncie, którzy wyzwolili ten kraj z pod czerwonego terroru i mimo śniegu i mrozu walczą w celu ostatecznego rozgromienia bolszewizmu. (t.)







## Zawiadomienie.

Szkoła Tańców „Czesława“  
przy ul. Trakų (Troćkiej) 13—1  
ogłasza dalszy ciąg

## KONKURSU TAŃCÓW SALONOWYCH z NAGRODAMI,

który odbędzie się w poniedziałek 2. li r. b.

Początek o godz. 16.

Kupię Contax lub Leica  
mod. 3 oraz capier fotograf.  
Leonard Siemaszko. Gedimino (d. Mickiewicz)  
5. 7

Kupię proszek „Katiol“ i  
sodę do picia. Sniadeckich  
(Sniadeckich) 4—7.

Kupię, szalik, torbę i ge-  
belinę. 16 Vasario (d. 3-go  
Maja) 15—7. 753

Kupię lekkie foki, damski  
i płaszcz demisonowy,  
srebrnego illsa oraz wysoki  
deszczówka. Oferty z  
ceną do adm. „Gońca“ pod  
„Płaszcz“. 706

Kupię maszynę do strzy-  
żenia psów. Zgłoszenia:  
Pilies (Zamkowa) 24, pra-  
cownia obuwi. 773

Kupię dobrą kurzuwiczę me-  
dalską, podwójną, rozmiar  
średni. Gedimino (d. M. C.  
Mickiewicza) 46—8. 708

Kupię roczniki „Przeglądu  
Rybackiego“. Zgłoszenia  
do Adm. „Gońca“ dla „B.  
N.“ 712

Kupię kożę mleczną lub  
wymienię. Pietraszewicz.  
Pakraščio (d. Karlsbadzka)  
16. 630.

Kupię parę złotych obrączek  
ślubnych. Zgłoszenia pro-  
szę kierować do adm. „Goń-  
ca“ pod „Obrączki“. 728

Kupię dobrą tapczanę na  
i sprężynach, aparat powie-  
szający do „Leica“, maszy-  
nę do męszana kremów  
kosmetycznych, półkredens-  
siki. Oferty do Adm. „Gońca“  
pod „Ch“. 746

Książki polskie, dzieła al-  
bumowe i inne do sprze-  
dania. Kalvarij (Kalwaryjska)  
16—4. 720

Kupię materiał na ubranie  
męskie. Zgłoszenia z  
próbkami materiału do o-  
kienka ogłoszeń „Gońca“,  
od 10—15. —g

Witam zakupiłaś 2X1 1/2  
m, mułkę foka sprze-  
dam. Ukmergės (Wilkomier-  
ska) 26—1. 726

Maszynę biurową do pisa-  
nia „Undervud“, alfabet ro-  
syjski, sprzedam. Ukmergės  
(Wilkomierka) 26 m. 1. 727

Matychniast kupię materiał  
na spodnie wzyste w  
dobrym gatunku. Zgłosze-  
nia do Adm. „Gońca“ pod  
„Piłne“. 718

Płaszcz damski zimowy,  
oraz foki sprzedam. godz.  
11—15-ej. Palangos (d. Poz-  
nańska) 2—5 b. Wejście  
z ulicy. 738

Przekne dachy na wzrost  
średni, oraz jesionkę.  
damską, sprzedam. Oglądać:  
od 11—15-ej. Palangos (d.  
Poznańska) 2 m. 5-b. 739

Sprzedaję używane koszu-  
le męskie w dobrym stanie.  
Pyłmo (d. Zawalna) 3—10. 741

Sprzedam szafkowe biurko  
kancelaryjne i rower. J.  
Jasniński (J. Jasnińskiego)  
18—8b. 769

Sprzedaż w dobrym sta-  
nie kupię. Zgłoszenia do  
Adm. Gońca pod „Space-  
rówka“. 604

Sprzedam piecyk kłowy  
i przenośny, długie buty  
Nr. 30 prawie nowe, mikro-  
kop do badań botanicznych,  
wieczne pióro złote „Mont  
Blanc“, ubranie męskie  
brązowe na niskiego  
i szczytowego, marynarka  
szara rozmiar średni i ma-  
teriał nadający się na spod-  
nie do butów lub na płasz-  
czyk dla dziecka 1 m. 30  
cm. Oglądać od godz. 9  
do 15. Radvilaitės (Króle-  
wska) 4—1. 768

Sprzedam obrazy, firanki,  
i czarna suknię jedwabną  
oraz męskie 20te pantofle  
Nr. 27 i czarna jesionkę.  
Oglądać 14—17 godz. Tur-  
gaus (Targowa) 31 m. 2. 696

Sprzedam maszynę gab ne-  
towa „Singer“ w b. do-  
brym stanie i foki mało uży-  
wane. Basanavičius (d. W.  
Pohulanka) 34—2a. 737

Sprzedam śniegowce dam-  
skie Nr. 2, spodnie do  
długich butów, walizkę  
ręczną skózaną, zegarek  
ręczny „Tissot“. Pervaja  
(Przejazd) 18. Od godz.  
3—5-ej. 731

Sprzedam płaszcz zimowy,  
kostium, oraz pantofle  
męskie. Savičius (Sawicz)  
16—6. 451

Sprzedam szafę, stół ku-  
chenny, szafkę kuchenną,  
czajnik, krzesła. Krukoyus  
(Krakowska) 50—4. 732

Sprzedam rower oraz nuty  
fortepianowe. Ciurlionio  
(d. Zakretowa) 54—8. 677

Sprzedam 10 deka prawdzi-  
wej przędzy angorskiej  
Bernardinij (Bernardyński  
z.) 7—5. 684

Sprzedam ręczną maszynę  
do szycia oraz męski  
kostium wizytowy, średni  
rozmiar. Agnosa (d. Mak-  
wa) 16—11. 686

Sprzedam piecyk kłowy  
przenośny z płytka, oraz  
piec żelazny. Vilniaus (Wi-  
leńska) 50, ogród. 651

Typialnia ładna do sprze-  
dania. Oglądać można od  
godz. 12—17. Užupio  
(Zarzecze) 30—8. 641

Sprzedam garnitur, płaszcz  
i jesenny i zimowy, fatro  
na lirach męskie oraz dam-  
skie paito na watołinie. Py-  
lmo (Zawalna) 21—4. 664

Sprzedam w Wilnie dwie  
parceli po 1000 m<sup>2</sup> każ-  
da, ziemia ogrodowa, na  
brzegu rzeki Wilenki, dziel-  
nica „Poplawy“. Informacje:  
Puzis (Sosnowa) 25 m. 1.  
od godz. 4—7-ej. 645

Ślownik łacińsko-polski A-  
polsko-łaciński kupię. Sa-  
lasiński, Vilniaus (Wileń-  
ska) 25. 714

Sprzedam damski płaszcz  
i foka oraz męski na li-  
rach. Basanavičius (d. W.  
Pohulanka) 17—33, oglądać  
od godz. 12—16. 736

Sprzedam maszynę do szy-  
cia ręczną „Singer“. Kon-  
duktorij (Konduktorska) 2  
m. 7. 705

Sprzedam pokrowiec, kapę  
na łóżko, sukienkę i dro-  
biażgi. Sierauskio (Siera-  
kowskiego) 25—14. 707

Sprzedam koldrę śnieżny-  
ną. Dainavos (Piekielko)  
5—6. 762

Sprzedam tańco trzy ćwier-  
ciowe futerko z dach.  
Paupio (Poplawka) 6—4. 694

Sprzedam futro męskie. Di-  
džioji (Wielka) 9—11. 692

Sprzedam kuchnię elek-  
tryczną i sznuel uczniow-  
ski w dobrym stanie. Pa-  
kalnės (Podgórze) 10—1.  
Od godz. 12—17. 770

Sprzedam czapki nartar-  
skie. Žvirblių (Wróbla)  
9—20. 743

Sprzedam damskie Nr. 38  
i sprzedam. Utėnos (d. Met-  
na) 7—2. 747

Naoka i wychowanie

Perlitza (naturalna) metoda  
niemieckiej polidynco-  
grupowo. Dr. Pucata, Už-  
upio (Zarzecze) 16—19. 595

Deutscher Unterricht. Ged-  
imino (d. Mickiewicza) 4  
m. 12. Niemiecki. Nowe gru-  
py elementarne i młodzie-  
żowe. Lekcje prywatne pi-  
sania na maszynie. 595

Deutscher Unterricht. Kurs  
niemieckiego, grupy po-  
ciosobowe, pojedyncze lek-  
cje. Totorij (Tatarska) 5—1  
539

Deutscher Unterricht. Kurs  
niemieckiego, grupy po-  
ciosobowe, pojedyncze lek-  
cje. Totorij (Tatarska) 5—1  
539

Kursy kroja, szwela i mo-  
dlowania grupowo i po-  
jedynczo, nauka solidna.  
Zaiois codziennie. Totorij  
(Tatarska) 5—1. 539

Niemka, nauczycielka gim-  
nazjum, udziela lekcji je-  
zyka niemieckiego. Uosto  
skg. (Portowy z.) 3—3, od  
godz. 17. 767

Początki języka niemieckie-  
go oraz lekcji matematy-  
ki i fizyki w zakresie szko-  
ły średniej udziela nauczy-  
ciel gimnazjum. Język wy-  
kładowy polski lub rosyjski.  
Kalvarij (Kalwaryjska)  
37—11. 703

Germanistik-Institut  
Nauka Języków Obcych  
Didžioji (Wielka) 2—1.  
Nowo przydzielone gru-  
py początkowe, młodzież-  
we, kwaterzajny i t. p.

### PRACA

Do majątku ziemskiego po-  
szukuję panią do lat 35,  
inteligentną, wychowaną,  
miłą, do prowadzenia gos-  
podarstwa u samotnego.  
Oferty do adm. „Gońca“  
pod „R. Z.“. 708

Laborantkę lub ratowniczkę  
i przynię do pracy w za-  
kładzie fotograficznym —  
Didžioji (Wielka) 8—5, A.  
Soltanowicz. 708

Mężczyzna lat 35 poszuku-  
je pracy na roli. Zgło-  
szenia do adm. „Gońca“  
pod „H. K.“. 702

Młoda poszukuje pracy, zna  
gospodarstwo domowe,  
wzrost, hodowlę  
ptactwa, trzody chlewniej.  
Zgłoszenia do adm. „Gońca“  
pod „Białoruś“. 735

Nauczycielka poszukuje pra-  
cy przy dzieciach (pol-  
ski, rosyjski, niemiecki, fran-  
cuzki). Może prowadzić sa-  
modzielnie gospodarstwo.  
Oferty do adm. „Gońca“  
pod „B. pilne“. 665

Potrzebna zaraz niania do  
11 miesięcznego dziecka.  
J. Jaroševičius (Śnieg-  
wy z.) 9—9. 642

Potrzebna służąca umiejąca  
i prac i gotować. Mice-  
vičius (d. Tomasza Zana)  
20—15. 745

Potrzebny chłopak do pra-  
cy w kłusarskiej. Pane-  
rij (Ponarska) 7, pracow-  
nia. 740

Polak dugoletni praktyk  
poszukuje posady w ma-  
jątku lub do sroki w  
małym folwarku od razu  
w okolicy Wilna. Omówie-  
nie warunków osobiste.  
Skaižioji (d. Hoża) 9—1. 697

Poszukam korepetytora dla  
uczni V-ej klasy szkoły  
powszechnej. Okolica Zi-  
elonego mostu. Zgłoszenia  
do adm. „Gońca“ pod „Ko-  
repetycje“. 721

### LOKALE

Do wynajęcia pokój z me-  
blami lub bez, z używal-  
nością kuchni. Tiltio (Mo-  
stowa) 16—3. 717

Do wynajęcia 2 pokoje z  
kuchnią. Zvirgdyno  
(Zwirowa Góra) 7—1. 771

Do wynajęcia dwa pokoje.  
Damaszevičius (d. Gm-  
nazjalna) 6—9. 765

Do wynajęcia pokój z kuch-  
nią, bez opatu. Saviczius  
(Sawicz) 16—6. 750

Do wynajęcia pokój z me-  
blami bez opatu. Puszu  
(d. Sosnowa) 25—3. 760

Nauczycielka młoda poszu-  
kuje opalonego pokoju za  
naukę w zakresie gimnaz-  
jum. Oferty do Adm. „Goń-  
ca“ pod „Nauczycielka“. 734

poszukuję dobrego, możli-  
wie ciepłego garażu na  
auta osobowe w pobliżu uli-  
cy Gedimino (d. Mickie-  
wicz) Zgłoszenia do Red-  
kacji „Wilnaer Zeitung“ Ge-  
dimino 21. 704

poszukuję pokoju bez me-  
bli w sódmiu, ewent.  
za lekcje języka niemieckie-  
go. Uosto skg (Portowy z.)  
3—8 do godz. 17. 766

Pokój z wygodami w sód-  
miu, mieściu dobrze umeb-  
lowany dla samotnego (może  
być bez opatu) poszukiwa-  
ny natychmiast. Oferty do  
Adm. „Gońca Codziennego“  
pod „Ostlandfilm“. 676

poszukuję mieszkania 1—2  
pokojeowego z wygodami.  
Oferty do adm. „Gońca“  
dla „A. J.“. 676

### Vilniaus Filatelijo

Kupujemy znaczki  
i zbiory  
Marek pocztowych  
Vytautas Kistelin.  
Pilies (Zamkowa) 18-4

Kupuję stara zegarki  
oraz wszelki sortę zegar-  
mistrzowski, Auszros-Var-  
tą (Ostrobramska) 20—2,  
Wiktor Jasunas.

### RÉZNE

AA) podania, tłumaczenia  
niemieckie i litew-  
skie. Vilniaus (Wileńska)  
25—5 (wejście z frontu, u  
fotografai). 285

A) Zgłoszenia, staniki i  
pasy. J. Jasniński (J.  
Jasnińskiego) 18—1. 754

E. Szumańska. Pracownia  
futer, sukien i płaszczy  
damskich. Gedimino (Mie-  
kiewicza) 1—18. 724

Inżynier sporządza koszt-  
orys, projekty. Blankety,  
formularze, podania, tłum-  
czenia litewskie, niemieckie.  
Užupio (Zarzecze) 8—2,  
godz. 18—20 724

poszukuję siostry. Ma-  
rii Paščiūroviej, u której  
znajduje się moja córka i  
matka. Ostatnio były one  
w Dunikowiczach. Wlodo-  
mości kierowca pod adre-  
sem Wilno, Turgelij (Tur-  
gielska) 10—1. 742

podania, tłumaczenia do  
władz w języku niemie-  
ckim i litewskim. Odminij  
(d. Garb rka) 1—26, róg  
d. Mickiewicza. 2556

Pac większy wynajmę.  
Zgłoszenia Dainavos (d.  
Piekielko) 5—5. 580

Zgubiony dowód osobisty  
litewski na nazwisko  
Wincentego Wójcickiego w  
dnia 25. I. 42 r., unieważ-  
nia się. 670

Zgubiony w Ubezpieczalni  
dowód osobisty litewski  
Nr. 2222, na nazwisko Ma-  
rii Cieślkiej, proszę zwró-  
cić za wynagrodzeniem do  
Ubezpieczalni pokój Nr. 13,  
lub Tiltio (Mostowa) 25—8. 757

Zgubiony paszport litewski  
na nazwisko Giedraitiene  
Juze unieważnia się. 729

Zgubiony dowód osobisty  
litewski na nazwisko Jani-  
ny Mari Barkowskiej pro-  
szę zwrócić za wynagrodze-  
niem pod adresem: św. Jur-  
gio (Sw. Jerski z.) 3—4. 759

Zgubiono dnia 30-I mułkę z  
dokumentami na nazwisko  
Reginy Skrzypkowskiej na  
trasie Naugarduko (Nowo-  
gródzka) i Algirdo (d. Pił-  
udskiego) proszę zwrócić  
za wynagrodzeniem pod ad-  
resem Algirdo (d. Piłsud-  
skiego) 27—3. 758

Zgubiono dokumenty dnia  
30 stycznia w rejonie Da-  
riusis ir Gireno (Raduńska).  
Łaskawego znalazcę proszę  
o zwrot za wynagrodzeniem.  
Kaminiškis (Kamińska dro-  
ga) 16—1, Kowalewski Sta-  
nislav. 700

Zgubiony dowód osobisty  
litewski na nazwisko Emi-  
lii Pałackowskiej proszę  
zwrócić pod adresem: Savi-  
cziaus (Sawicz) 12—14. 699

27-42 r. zgubiono w oko-  
licy dworca Personalien  
(Arbeitsamt) na nazwisko  
Szymczaka Henryka. Szvi-  
drigailos (d. Rydza-Smieg-  
go) 46—13. 704

RM. nagrody temu, kto  
odniesie kałoz męski z  
lewej nogi, zgubiony dnia  
27 i 42 r. przy Dariusis ir  
Gireno (d. Raduńska). Od-  
nieść na Dariusis ir Gireno  
(d. Raduńska) 73—3. 709

poszukuję pokoju bez me-  
bli w sódmiu, ewent.  
za lekcje języka niemieckie-  
go. Uosto skg (Portowy z.)  
3—8 do godz. 17. 766

Pokój z wygodami w sód-  
miu, mieściu dobrze umeb-  
lowany dla samotnego (może  
być bez opatu) poszukiwa-  
ny natychmiast. Oferty do  
Adm. „Gońca Codziennego“  
pod „Ostlandfilm“. 676

poszukuję mieszkania 1—2  
pokojeowego z wygodami.  
Oferty do adm. „Gońca“  
dla „A. J.“. 676

poszukuję pokoju bez me-  
bli w sódmiu, ewent.  
za lekcje języka niemieckie-  
go. Uosto skg (Portowy z.)  
3—8 do godz. 17. 766

poszukuję pokoju bez me-  
bli w sódmiu, ewent.  
za lekcje języka niemieckie-  
go. Uosto skg (Portowy z.)  
3—8 do godz. 17. 766

poszukuję pokoju bez me-  
bli w sódmiu, ewent.  
za lekcje języka niemieckie-  
go. Uosto skg (Portowy z.)  
3—8 do godz. 17. 766

poszukuję pokoju bez me-  
bli w sódmiu, ewent.  
za lekcje języka niemieckie-  
go. Uosto skg (Portowy z.)  
3—8 do godz. 17. 766

poszukuję pokoju bez me-  
bli w sódmiu, ewent.  
za lekcje języka niemieckie-  
go. Uosto skg (Portowy z.)  
3—8 do godz. 17. 766

poszukuję pokoju bez me-  
bli w sódmiu, ewent.  
za lekcje języka niemieckie-  
go. Uosto skg (Portowy z.)  
3—8 do godz. 17. 766

poszukuję pokoju bez me-  
bli w sódmiu, ewent.  
za lekcje języka niemieckie-  
go. Uosto skg (Portowy z.)  
3—8 do godz. 17. 766

poszukuję pokoju bez me-  
bli w sódmiu, ewent.  
za lekcje języka niemieckie-  
go. Uosto skg (Portowy z.)  
3—8 do godz. 17. 766

poszukuję pokoju bez me-  
bli w sódmiu, ewent.  
za lekcje języka niemieckie-  
go. Uosto skg (Portowy z.)  
3—8 do godz. 17. 766

poszukuję pokoju bez me-  
bli w sódmiu, ewent.  
za lekcje języka niemieckie-  
go. Uosto skg (Portowy z.)  
3—8 do godz. 17. 766

poszukuję pokoju bez me-  
bli w sódmiu, ewent.  
za lekcje języka niemieckie-  
go. Uosto skg (Portowy z.)  
3—8 do godz. 17. 766

poszukuję pokoju bez me-  
bli w sódmiu, ewent.  
za lekcje języka niemieckie-  
go. Uosto skg (Portowy z.)  
3—8 do godz. 17. 766

### Matrymonialne

Mawaler w średnim wieku  
na wyższym stanowisku  
w b.aku znajomości nawi-  
ęże towarzyski kontakt z  
kulturalną panią. Małżeń-  
stwo niewykluczone. Zgło-  
szenia do adm. „Gońca“  
pod „Przyjezdny“. 747

ładną pannę poznam chę-  
tnie, bez wad i złej prze-  
szłości, co lubi by namie-  
nie gospodarstwo, sport i  
taniec. Zebý zawsze miłobę,  
wierność bylv Jej świętoci-  
cią w życiu, zebý nigdy nie  
klamala, nie robila nic w  
ukryciu. Węć jeżeli czuie-  
w Sobie napisane (tutaj  
wdzięki, to odrazu powiem  
Tobie: Przyjdź na Didžioji  
(Wielka) 34—3, na Lekcje  
tańców do Łysienki.

Młoda panna z „akademio-  
kim wykształceniem po-  
zna w celu matrymonial-  
nym wykształconego pana  
wysokiego wzrostu. Poż-  
dane fotografie. Listy do  
adm. „Gońca“ dla „W. Z.“.  
711

Panna z dobrej rodziny,  
niebiedna, przystojna, po-  
zna w celu naraie towa-  
ryskim inteligentnego, a  
dobrym charakterem, Pola-  
ka, blondyna—szatyna lat  
30—45. Oferty do adm. „  
Gońca“ pod „Wysoka eks-  
studentka“. 753

KUPNO — SPRZEDAŻ —  
samolna ksiatka różnej  
treści, w wazystkich je-  
zykach, zesposiom, tygod-  
ników i t. d. w auty-  
kanie przy ul. Dominko-  
waj (Dominkowaj) Nr 17  
Halina Jasysa-Karad

Aparat fotograficzny  
na błonę, aparat fotogra-  
ficzny, kilas błony, ku-  
le. A. Soltanowicz.

KSIAZKI — tanio  
Didžioji (Wielka) 3—6,  
we wtorki  
godz. 11—13 i 14—16.

LEKARZE

Dr. med. Leon Butkiewicz  
choreby uszu, nosa i gardła.  
Jogailos (Jagiellońska) 7—9  
Ordynuje od 12—15 i 16—18.

Lekarz-dentysta  
K. Gasparyowicz  
Leczenie, usuwanie.  
Zebý szustanie.  
Przyjmuje od 9—10 i 16—18  
Auszros Vartą (Ostrobramska) 20—2

Dr. Edmund Kuncowicz  
Choreby uszu, nosa i gardła.  
Uosto skg. z. Portowy 3—4  
Przyjmuje od 9—10 i 16—18

Dr. med. Wiktor Pleskow  
choreby uszu, nosa i gardła.  
Jogailos (Jagiellońska) 5—15  
Godz. przyjeź: 12—13 i 16—17.

Dr. St. Stankus  
Chirurg  
Krauj (d. Panska) 18 (Zakład)  
Przyjmuje od 9—12 i 16—18

Dr. J. Usas  
Choreby uszu, nosa i gardła.  
Taurė (d. Boufalsow.) 21—4,  
tel. 7-9, godz. 16—17.

AKUSZERKI

Maria Laknerowa  
przyjmuje od 9 rano do 7 w  
J. Jasniński (Jasnińskiego) 7—5